

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1940/10
02.06.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Јелене Боровац и Мирјане Ђерасимовић, чланова већа, у парници тужиоца Р.Р. из Н., чији је пуномоћник С.С., адвокат из Н, против туженог Фонда за социјално осигурање војних осигураника из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. 1869/09 од 09.06.2009. године, на седници одржаној 02.06.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. 1869/09 од 09.06.2009. године (у делу у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца).

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Нишу П. 5523/08 од 15.12.2008. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се наложи туженом да му на име накнаде материјалне штете узроковане неоснованим ускраћивањем исплате делимичног износа пензије за период 01.01.2000. до 31.12.2007. године, исплати појединачне месечне износе, заједно са законском затезном каматом од дана доспелости па до исплате (ближе одређене у изреци првостепене пресуде) (став 1). Обавезан је тужилац да плати туженој на име трошкова поступка динара (став 2).

Пресудом Окружног суда у Нишу Гж. 1869/09 од 09.06.2009. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке, док је укинута у погледу одлуке о трошковима поступка и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Решењем Општинског суда у Нишу П. 5523/08 од 29.06.2009. године, одбијен је предлог туженог за досуђење трошкова поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену (у делу у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца), тужилац је благовремено изјавио Рев 1940/10

-2-

ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04), а у вези члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 111/09) и нашао да ревизија није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из тачке 12. наведеног члана, на коју се ревизијом указује, с обзиром да побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, већ садржи јасне и логичне разлоге у погледу битних чињеница, који нису у противречности са чињеничним стањем.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је признато право на старосну пензију. Свој тужбени захтев, тужилац је засновао на тврдњи, да му је у спорном периоду, од 01.01.1998. године до 31.12.2007. године, од стране тужене незаконито исплаћиван мањи износ пензије од оног на који би имао право применом одредбе члана 75. Закона о Војсци Југославије.

Вештачењем од стране вештака финансијске струке, утврђена је висина тражене разлике пензије за спорни период (у укупном износу од динара).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су одбили тужбени захтев тужиоца.

Тужилац је војни осигураник, коме је признато право на старосну пензију. Пензије, одређене по Закону о Војсци Југославије, на основу члана 261. тог Закона, усклађују се са пензијама одређеним у претходној години (став 1. овог члана), на тај начин што се као пензијски основ за раније остварене пензије узимала плата која припада уз одговарајући чин, од кога су одређене пензије остварене у претходној години (став 2. истог члана). Пропис за усклађивање пензија на основу овог члана доноси Савезни министар за одбрану (став 5. члан 261. Закона).

Плате професионалног војника, које служе као пензијски основ, утврђују се на основу наредбе, односно решења о постављењу на формацијско односно радно место, као и података о оцени резултата рада (члан 53. став 1. Уредбе о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица у Војсци Југославије „Службени лист СРЈ“, бр.35/94...54/02). Одлуку о висини плате доноси старешина на основу члана 152. Закона о Војсци Југославије, с тим што одлуку о вредности бода, односно коефицијент за

Рев 1940/10

-3-

обрачунавање плате и других новчаних примања, доноси Савезни министар одбране у оквиру укупног одређеног износа средстава за плате професионалних војника и цивилних лица у Војсци Југославије, које одређује Савезна влада, у смислу члана 75. и 137. Закона о Војсци Југославије.

Тужиоцу се пензија исплаћује у складу са решењем којим му је признато право на старосну пензију у висини утврђеној овим решењем. Ово решење има карактер управног акта, јер се њиме утврђује право на пензију и обим тог права (висина пензије). Законитост управног акта, што између осталог подразумева и правилност обрачуна висине пензије, односно контролу правилне примене одредаба позитивних прописа (на којима тужилац у овом спору заснива свој захтев), оцењује се у управном поступку пред надлежним органима у управном спору.

Дакле, произилази да само коначно и правноснажно решење надлежног органа о признавању права на пензију и њеној висини, представља основ за исплату од државе, односно да одредба члана 75. Закона о Војсци Југославије не представља непосредни извор права за исплату пензије.

Законитост одлуке надлежног органа о висини пензије, па ни правилност њеног обрачуна, не може се оцењивати у парничном поступку, ни по тужби за евентуалну разлику у пензији, у ситуацији када је исплата извршена у потпуности према правноснажном и коначном решењу, као што је то у конкретном случају. Стога су неосновани и паушални ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Обзиром да право на пензију има свој непосредни извор у решењу надлежног органа туженог, а да је према утврђеном чињеничном стању, пензија тужиоцу редовно исплаћивана у висини утврђеној одлуком надлежног органа; то по оцени овог суда, захтев тужиоца за исплату пензије у већем износу од оног који је утврђен одлуком Фонда, није основан, јер исплата у складу са правноснажним појединачним актом не представља неправилан и незаконит рад државног органа. Одговорност тужене би постојала само у ситуацији када би њен надлежни орган, без законског разлога, ускратио исплату у целини или делимично, или вршио селекцију приликом испуњења обавеза по решењима надлежног органа или на други начин неправилно или незаконито поступао у извршењу појединачних решења у смислу члана 172. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, овај суд је донео одлуку као у изреци пресуде, на основу одредбе члана 405. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић